

Onderwerp	
Haarlemse invulling van de Nationaal Programma Onderwijsmiddelen (NPO)	
Nummer	2022/91908
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	1.1 Onderwijs en sport
Afdeling	JOS
Auteur	Goethem, K. van
Telefoonnummer	023-5113578
Email	kvangoethem@haarlem.nl
Kernboodschap	Één van de gevolgen van de coronamaatregelen is dat er in het onderwijs op sommige scholen sprake van leervertragingen en achterstanden bij leerlingen is. Om dit in te halen, zijn door de rijksoverheid middelen voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) vrijgemaakt voor scholen. Gemeenten ontvangen net als de scholen ook NPO-budget, om in samenwerking met het onderwijs, het preventieve en het voorschoolse veld te onderzoeken wat er nog meer kan worden gerealiseerd om de (talent)ontwikkeling van kinderen te stimuleren en leervertragingen te verminderen en/of weg te werken. Dit collegebesluit stelt de gekozen extra aanvullende interventies en de bijbehorende begroting daarvoor vast. Deze interventies sluiten aan bij de aanvullende interventies die scholen zelf hebben ondernomen, zijn opgesteld met het veld en zijn aanvullend op de huidige activiteiten en interventies binnen het Jeugd-, Onderwijskansen en Minimabeleid.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie. In het besluit staan extra interventies die aanvullend zijn op de huidige interventies binnen het jeugd-onderwijskansen- en minimabeleid.
Relevante eerdere besluiten	De genoemde NPO-interventies hebben een nauwe samenhang met de Onderwijskansennota (nr. 2019/462550) en de jeugdnota (nr. 2019/293272) en de uitvoeringsnota Jeugd (2020/0202358).
Besluit College d.d. 1 maart 2022	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. De Haarlemse interventies in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs, vast te stellen. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Door tijdelijke sluitingen van scholen en kinderopvang en digitaal lesgeven op school vanwege corona is er bij kinderen in de voorschoolse periode en leerlingen in het onderwijs sprake van leervertragingen en/of achterstanden. Om dit in te halen, zijn door de rijksoverheid middelen voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) vrijgemaakt. Dit programma stelt scholen in staat om vanaf september 2021 noodzakelijke aanvullende onderwijsinterventies in gang te zetten. Scholen en schoolbesturen hebben zelf de regie op welke (extra) interventies zij kiezen, om zo goed mogelijk aan te sluiten op de behoeften van hun leerlingen. Zij voeren hierover ook overleg met hun medezeggenschapsraden.

Gemeenten ontvangen ook NPO-middelen, om in samenwerking met het onderwijs en het voorschoolse veld te onderzoeken wat er nog meer kan worden gerealiseerd om de (talent)ontwikkeling van kinderen te stimuleren en leervertragingen te verminderen en/of weg te werken. Het gaat in Haarlem om een incidenteel bedrag van €3.363.069, uit te geven tussen september 2021 en 31 juli 2025.

2. Besluitpunten college

Het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

De Haarlemse interventies in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs, vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

De corona-gerelateerde (sociaal-emotionele/educatieve) achterstanden en (leer)vertragingen zijn na de inzet van de gemeentelijke NPO-middelen in aansluiting op de aanvullende NPO-interventies door scholen verkleind en/of weggenomen.

4. Argumenten

1. De genoemde interventies dragen bij aan de gewenste doelen waar de gemeentelijke NPO-middelen voor bedoeld zijn.

Het ministerie van OCW heeft €3.363.069,- beschikbaar gesteld voor de gemeente Haarlem vanuit de NPO-regeling, welke via een SISA-verantwoording verantwoord dienen te worden. Deze middelen zijn incidenteel, en kunnen worden uitgegeven tussen september 2021 en 31 juli 2025.

Het Ministerie van OCW heeft 5 brede bestedingsdoelen voor de inzet van de NPO-middelen geformuleerd, waar de interventies onder moeten vallen:

A. (Bovenschoolse) maatregelen;

Hierbij valt te denken aan inzet op onderwijsmaatregelen op gemeentelijk niveau, zoals bijvoorbeeld een zomerschool en buitenschools aanbod.

B. Maatregelen in de voorschoolse periode:

Het gaat hier om activiteiten bedoeld voor kinderen die in aanmerking komen voor voorschoolse educatie (VE) en al geïndiceerd zijn, én voor kinderen die onder de VE-doelgroep vallen maar nog niet geïndiceerd zijn.

C. Maatregelen voor zorg en welzijn:

Hieronder vallen maatregelen die gericht zijn op zorg en welzijn in de school of in de verlengde leertijd om coronavertragingen op sociaal en emotioneel vlak in te halen. Het gaat hier om aanvullende interventies of extra beschikbaarheid van bijvoorbeeld het CJG op school.

D. Bevordering van samenwerking in uw gemeente:

Het betreft maatregelen die gericht zijn op het bevorderen van lokale (en regionale) samenwerking tussen schoolbesturen, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, en andere lokale partijen voor de aanpak van coronavertragingen bij kinderen en jongeren en integrale ondersteuning op sociaal, emotioneel, executief en cognitief vlak.

E. Maatregelen voor thuiszitters:

Het betreft maatregelen om (dreigende) thuiszitters – zowel thuiszitters met (langdurig) relatief verzuim als thuiszitters met absoluut verzuim – te betrekken bij de aanpak van coronavertragingen.

De Haarlemse interventies zijn opgedeeld aan de hand van deze 5 bestedingsdoelen. De meeste interventies voldoen aan meer dan 1 doel, in dat geval zijn zij gesorteerd onder het ministeriële doel waaraan het meest wordt bijgedragen.

	omschrijving
Bovenschoolse maatregelen	Hierbij valt te denken aan inzet op onderwijsmaatregelen op gemeentelijk niveau, zoals bijvoorbeeld een zomerschool en buitenschools aanbod.
Vervolg Summer '21 in zomer '22 en '23	vrijtijdsbesteding voor jeugd in Schalkwijk in de zomervakantie realiseren, gericht op sociaal emotionele ontwikkeling en verbreden leefwereld. Uitbreiding tov '21 naar meerdere stadsdelen en vergroten van bereik en activiteiten.
Betrekken cultuurpartijen bij zomeraanbod leerlingen	Via het Summer-programma van TTT, ook cultuurpartijen betrekken om kinderen/jongeren kennis te laten maken met het culturele aanbod in de stad, zoals Philharmonie, Wereldkindertheater, Stadsschouwburg en Frans Hals.
Extra activiteiten op gebied van sport en cultuur voor leerlingen VO (met inzet MBO studenten)	Meer inzet van activiteiten in vrije tijd gedurende het schooljaar op het gebied van sport en cultuur voor leerlingen in het VO, ISK en VMBO. Bij de organisatie hiervan kunnen studenten van het CIOS en van creatieve opleidingen Nova College ingezet worden; deze MBO studenten verwerven dan daarmee ook een stageplek.

Projectkosten voor het verbeteren integraliteit van subsidieproces	De uitvoeringsregels van o.a. School in de Wijk, onderwijskansen en buurtsportcoachfunctie zijn toe aan vernieuwing. Doel is om deze beter op elkaar aan te laten sluiten en waar mogelijk te integreren voor partijen in de stad die van meerdere subsidies gebruik maken, zodat zij een aanvraag voor een integrale aanpak kunnen indienen.
Groener en beweegvriendelijker maken van schoolpleinen, vernieuwen speeltoestellen	Het veranderen van de schoolpleinen inclusief speeltoestellen is gericht op het verminderen van de motorische ontwikkelachterstand die met name bij achterstandsleerlingen wordt geconstateerd. Zoveel mogelijk stadsbreed uitvoeren, waarbij de wens is om leerlingen op cognitief en educatief vlak te betrekken bij de ontwikkeling.
intensiveren aanbod bibliotheek	Intensiveren van het aanbod van o.a. de voorleesexpress, de doorleesexpress en het aantrekkelijk maken van boeken en lezen in de voorschoolse periode met aanvulling NPO van de huidige werkzaamheden.
Vernieuwing voor huiswerk-begeleidingsmiddelen vanuit Haarlempas /Armoedebeleid	De ondersteuningsregeling van huiswerkbegeleidingsmiddelen voor ouders met een Haarlempas is toe aan vernieuwing. Extra middelen maken een verdiepingsslag en extra onderzoek voor de nieuwe regeling mogelijk. Dit sluit aan op de behoefte extra onderzoek te doen en data te verzamelen.
Digitale huiswerkbegeleiding	Doel is om met een digitale begeleiding in het VO veel kinderen op weg te helpen met hun huiswerk.
Voortzetten High Dosage tutoring	Methode verlengen en uitbreiden in Haarlem met NPO-budget voor PO en VO.
Onderzoek naar wenselijkheid van Bovenschools aanbod van vakleerkrachten	Doel is om te onderzoeken of er een overzichtelijke poule van cultuur- en sport- leerkrachten georganiseerd kan worden en in beheer bij de gemeente kan komen om zo het personeelstekort te ondervangen. Naar voorbeeld Amsterdam.
Vervoer van/naar buitenschoolse activiteiten	Bij deelname aan buitenschoolse (cultuur)activiteiten, is vervoer vaak een drempel, met name bij kinderen met een (risico op een) (taal)achterstand of kinderen met een beperking. Door expliciet bij activiteiten vervoer ook te vergoeden, kunnen zij kennis maken met deze activiteiten en hieraan deelnemen.
Experimenteren met nieuwe vormen van (digitaal) onderwijs	Extra mogelijkheden voor en met scholen creëren na of onder schooltijd, maar ook uitbreiden van projecten zoals de huiskamer bij het Stedelijk Gymnasium.
omschrijving	
Maatregelen in de voorschoolse periode	Het gaat hier om activiteiten bedoeld voor kinderen die in aanmerking komen voor voorschoolse educatie (VE) en al geïndiceerd zijn, én voor kinderen die onder de VE-doelgroep vallen maar nog niet geïndiceerd zijn.

VVE-resultaten met de schoolbesturen	Gemeenten en schoolbesturen zijn samen verantwoordelijk voor de resultaten van Vroegschoolse educatie bij doelgroepkinderen. De huidige afspraken zijn, ook in relatie tot coronaproblematiek, toe aan vernieuwing.
Overdracht JGZ, peuteropvang en scholen vernieuwen (voorheen Kleine Eigen Wijzer)	Momenteel wordt gebruik gemaakt van een overdrachtssysteem in de VVE (Kleine EigenWijzer). Deze is toe aan vernieuwing. De NPO-impuls kan tegemoetkomen aan de wens om voor zowel doelgroepkinderen als reguliere kinderen naar de basisschool één systeem/protocol te ontwikkelen.
Educatief Partnerschap stimuleren	Ouderbetrokkenheid en de omgang met ouders stimuleren voor alle partijen die met kinderen/leerlingen werken om de relatie ouder-kind-aanbieder te kunnen versterken. Denk hierbij ook aan het bereiken van ouders via zelforganisatie of nieuwe technologie om ouders te bereiken.
Communicatiemateriaal in moedertalen aanbieden	Veel communicatiematerialen (o.a. filmpjes) worden momenteel alleen ontwikkeld in (laagdrempelig) Nederlands. Materialen in andere talen publiceren vergroot het bereik van VVE en andere gemeentelijke voorzieningen.
Starten van pilots VVE in de kinderopvang	Verschillende vormen van VVE sluiten beter aan bij de verschillende behoeften van ouders en kinderen met een VE-indicatie. Door pilots te stimuleren, wordt op de langere termijn ons VVE-aanbod in de stad verbeterd, door vergroting van het bereik, en het creëren van meer keuzeaanbod. Door coronamaatregelen, het toenemen van het personeelstekort en de eenzijdige vormen van kinderopvang aan doelgroepkinderen, is hier extra behoefte aan.
omschrijving	
Maatregelen voor zorg en welzijn	Maatregelen gericht op zorg en welzijn in de school of in de verlengde leertijd om coronavertragingen op sociaal en emotioneel vlak in te halen. Het gaat hier om aanvullende interventies of extra beschikbaarheid van bijvoorbeeld het CJG op school.
Intensiveren jeugdpreventieve maatregelen	Verschillende aanbieders ervaren momenteel een hogere zorgvraag van jeugd en jongeren door coronaproblematiek. Extra middelen helpen om de doelgroep beter te kunnen bereiken en te voldoen aan de (tijdelijk) hogere vraag of hogere opstartkosten.
Verbinding van Zorg en School	De verbinding van de zorgkant aan de scholen leidt tot een eerdere signalering van problemen bij kinderen en jongeren. De behoefte is om CJG fysiek op school aanwezig te laten zijn en ook inzet van andere hulpverlening (veel problemen in autistisch spectrum bij jongeren).
Pedagogische ondersteuning ouders	Scholen die zelf een traject voor pedagogische ondersteuning van ouders willen opzetten met partijen van buitenaf, tijdelijk ondersteunen in de opstartfase.

Intensiveren trainingsaanbod sociaal emotionele ontwikkeling van medewerkers die te maken hebben met jeugd/jongeren	Bevorderen van het één taal spreken in de stad, mede ingegeven op de visie van de kansencirkel en het geven van een verdere impuls aan het uitbreiden van kennis en uitvoering van de kansencirkel door betrokken partijen in de stad. Daarnaast gaat de gemeente Haarlem in gesprek met de scholen over het sociaal-emotioneel/mentaal welbevinden van de jeugd en welke (gezamenlijke) aanpak hiervoor nodig is, ook op het gebied van pesten. Te denken valt aan extra cursussen voor personeel dat niet gedekt kan worden door eigen organisatie, bijv. bij sport- cultuur of welzijnspartijen die veel met kwetsbare jeugd te maken hebben.
omschrijving	
Bevordering samenwerking in de gemeente	Maatregelen gericht op het bevorderen van lokale (en regionale) samenwerking tussen schoolbesturen, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, en andere lokale partijen voor de aanpak van coronavertragingen en integrale ondersteuning van jongeren op sociaal, emotioneel, executief en cognitief vlak.
Extra inzet op het ontwikkelen van integrale kindcentra	De IKC-stuurgroep is erop gericht om tot een gezamenlijke visie te komen met de partijen uit de stad hoe huisvesting van onderwijs geïntegreerd kan worden met andere maatschappelijke functies in een wijk/gebouwen. Door scholen meer met andere maatschappelijke functies in een wijk in contact te brengen, verbetert voor ouders en leerlingen de toegang naar ondersteuning, en maakt het afstemming en samenwerking tussen organisaties makkelijker. Dit draagt bij aan onderwijskansen en de urgentie i.v.m. vermindering van leervertragingen. Een externe aanjager hiervoor kan het gesprek hierover versnellen waardoor er een gezamenlijk plan van aanpak kan ontstaan.
Meer wetenschappelijk onderzoek en onderbouwing van beleid	Substantieel aandacht voor data verzameling, dossiervorming en gerichte advisering. Meer onderzoek mogelijk maken.
Aansluiting bij werkplaats Amsterdam, Almere Zaanstad en/of soortgelijke landelijke initiatieven ter bevordering van nieuwe methodes in bevordering kansengelijkheid	De Werkplaats Onderwijsonderzoek Amsterdam (WOA) ontvangt subsidie van NRO voor de Werkplaats Gelijke Onderwijskansen. In deze werkplaats gaan onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam, de Hogeschool van Amsterdam, het Kohnstamm Instituut en leerkrachten van vijf besturen voor basisonderwijs in de metropoolregio Amsterdam samen op zoek naar interventies en methoden die gelijke kansen in het basisonderwijs bevorderen. Aansluiting hierbij is wenselijk en wordt onderzocht. Ook wordt er gekeken of eventueel andere regionale samenwerking gericht op onderzoek, mogelijk is.

Aanpak personeelstekort in onderwijs en kinderopvang	De stuurgroep personeelstekort heeft de afgelopen jaren onderzocht welke mogelijkheden er voor de gemeente Haarlem zijn om bij te dragen aan het oplossen van het personeelstekort. Door hier een projectcoördinator voor aan te stellen, kan het traject worden verbreed en versneld.
Extra ambtelijke inzet	Gaat om 2 functies, gericht op: dataverwerking, NPO-middelen, verbinding onderwijs/jeugdveld en onderzoek.
	omschrijving
Maatregelen voor thuiszitters	Maatregelen om (dreigende) thuiszitters – zowel thuiszitters met (langdurig) relatief verzuim als thuiszitters met absoluut verzuim – te betrekken bij de aanpak van coronavertragingen.
Overgangen PO/VO versoepelen	Er wordt al veel ondernomen op het versoepelen van de overgang van het Primair onderwijs naar het Voortgezet Onderwijs. Denk aan de huidige initiatieven Weekendacademie, Time to Shine, Rolmodellen Triple Threat en het initiatief dat het Samenwerkingsverband PO momenteel opzet. Door het intensiveren waar mogelijk, wordt deze overgang in de onzekere coronatijd versterkt. Elke hiervoor genoemde aanbieder is gericht op eigen doelgroep, overlap wordt vermeden door het gezamenlijk afstemmen van doelen, doelgroepen en activiteiten.
Versterken kwetsbare doelgroep in het regulier onderwijs, oa. Pilot Megakids	Begeleiding van kinderen met een beperking op het autismespectrum om aansluiting te (blijven) vinden op school en hun ontwikkeling.
Mentorfunctie van VO-scholen verbeteren	Momenteel worden een aantal gesprekken hierover in/om het onderwijs gevoerd. Indien hier stadsbrede inzet uit voortkomt, kan in de opzetfase dit met NPO-middelen worden gestimuleerd.
Stimuleren Brede Brugklas	Mogelijkheid om een onderzoek naar brede brugklasmogelijkheid in Haarlem te starten. Deze mogelijkheid kan meegenomen worden in de besprekingen met het onderwijs. De NPO-middelen kunnen bij de opstart of het proces naar de Brede Brugklas, ingezet worden.
Stimuleren talentontwikkeling	Alle adolescenten en jongvolwassenen een passende ontwikkelingsplek bieden waarin het ontdekken van talenten centraal staat. In het geval van digibende specifiek op het gebied van ICT, technologie en creativiteit. In het geval van TFC gaat het om doelgroep van 14-18 jaar voor jongeren die uit dreigen te vallen die ongemotiveerd zijn.

2. De initiatieven zijn afgestemd met de betrokken partners in de stad.

De gemeente heeft in verschillende vaste overlegstructuren de voorschoolse voorzieningen, scholen, samenwerkingsverbanden en partijen uit het jeugd- en jongerenveld bevraagd en mee laten denken met de mogelijkheden van inzet van de gemeentelijke middelen, om zo passend en dekkend mogelijk aanbod aan extra aanvullende initiatieven te creëren die aansluit op de vragen, behoeften en al

reeds ingezette interventies vanuit het veld. Inzicht in de aansluiting op huidige activiteiten en schoolse NPO-middelen, zullen bij subsidieaanvragen en het ontwikkelen van initiatieven dan ook worden uitgevraagd.

De gemeentelijke middelen dragen bij aan het sociaal-emotionele- en educatieve klimaat. De scholen in Haarlem hebben ook NPO-middelen gekregen vanuit het rijk. Zij geven aan hun eigen NPO-middelen vooral in te zetten op extra personeel (waardoor klassenverkleining mogelijk wordt, of sprake zal zijn van verlichting van het takenpakket van huidige leerkrachten/werkrukvermindering), kwaliteitsverhoging van het huidig personeel en het ontwikkelen van nieuwe lesmethoden.

Er is breed draagvlak om de inzet van de NPO-middelen in lijn te brengen met de visie van de kansencirkel zoals verwoord in de jeugdnota. Hiernaast worden ook de beleidslijnen van het ministerie gevolgd.

3. De genoemde initiatieven sluiten aan op de gemeentelijke beleidsdoelen.

Er is vanuit de afdeling Onderwijs afstemming geweest met de collega's van Sport, Cultuur, Jeugd, de coronaherstelmiddelenwerkgroep, BBOR en armoedebeleid. Voor de initiatieven op het gebied van voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs in relatie tot bijvoorbeeld thuiszitters zijn ook de gemeenten uit Zuid-Kennemerland en IJmond betrokken, om een dekkend regionaal netwerk in het kader van de aanpak vermindering voortijdig schoolverlaters en thuiszitters te bieden en waar mogelijk de handen ineen te slaan.

Naar aanleiding van een tussentijdse stand van zaken over de thema's op de Lokale Educatieve Agenda (LEA) is er een verbinding gemaakt tussen de vervolgspraken van de Lokale Educatieve agenda (LEA) en de NPO-beleidslijnen. In de vervolgspraken met het Bestuurlijk Overleg Primair en Voortgezet Onderwijs zijn enkele NPO-interventies integraal opgenomen, zoals de extra inzet op de verbinding met passend onderwijs en jeugd, en de betere verbinding tussen de cultuur, sport en onderwijs. De gemeentelijke NPO-middelen zijn incidenteel.

Hiernaast verloopt per 2023 de beleidsnota Onderwijskansen Haarlem. Het doel is om goed lopende pilots en initiatieven die gesteund worden vanuit de gemeentelijke NPO, langdurig te borgen in het nieuwe onderwijskansenbeleid. Met de betrokken partners in de stad zal hierover overleg plaatsvinden, omdat er gezamenlijk keuzes moeten worden gemaakt.

4. De interventies maken elkaar samen sterker.

De interventies versterken elkaar. Ze sluiten aan op verschillende leefwerelden van jeugd en jongeren: waar extra materiaal in de voorschoolse periode gericht is op kinderen tussen de 2,5 en 4 jaar voor de bevordering van taalontwikkeling, zullen de interventies onder de thuiszittersaanpak een oudere groep bereiken. Basisschoolkinderen zullen juist meer merken van de schoolse NPO-middelen en de inzet op de integraliteit tussen sport, cultuur, techniek en natuur (de zogenoemde "rijke schooldag").

Een aantal interventies vraagt om een verdiepingsslag en een plan van aanpak, zoals het verder ontwikkelen van vergroening van schoolpleinen. In overleg met betrokken partners in de stad zal nadere uitwerking in gang worden gezet. Door nu op hoofdlijnen de interventies en doelen vast te stellen, houden we flexibiliteit van middelen tussen de verschillende interventies mogelijk.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Niet alle ideeën uit het veld zijn omgevormd tot interventies.

De gemeente heeft in verschillende vaste overlegstructuren de voorschoolse voorzieningen, scholen, samenwerkingsverbanden en partijen uit het jeugd- en jongerenveld bevestigd en mee laten denken met de inzet van de gemeentelijke middelen, om zo passend en dekkend mogelijk aanbod aan initiatieven te creëren die aansluit op de vragen en behoeften vanuit het veld.

De ingediende aanvragen voor extra aanvullende interventies zijn getoetst aan de haalbaarheid en de doelmatigheid. Daarbij is gekeken naar de haalbaarheid om de interventies in 2 jaar te realiseren en of de ideeën structureel of incidenteel middelen vragen.

Van een aantal genoemde interventies die wél opgenomen zijn, is bekend dat dit om (structureel) meer middelen vraagt dan de dekking met (incidentele) NPO-middelen. Met betrokken partners wordt daarom afgesproken dat de opstartfase van deze interventies met NPO-middelen gedekt kan worden en zij de verdere kosten voor hun rekening nemen. Dit geldt ook voor de interventies waar sprake is van cofinanciering door NPO-middelen, zoals bijvoorbeeld de vergroening van de schoolpleinen en de intensivering van sociaal-emotionele ontwikkeling. Op basis daarvan is het initiatievenoverzicht tot stand gekomen.

2. Het uitvoeren van de interventies kost extra ambtelijke inzet.

De uitvoering van en de regie op de NPO-middelen kosten extra ambtelijke inzet. Het gaat om 1,6 fte. Deze kosten zijn in de initiatievenoverzicht opgenomen onder het kopje "Bevordering samenwerking in de gemeente".

6. Uitvoering

De betrokken uitvoeringspartners worden geïnformeerd, waarna de genoemde interventies verder worden ontwikkeld en/of uitgevoerd. Waar nodig zal er een projectplan worden opgesteld om de initiatieven verdere praktische uitvoering te geven.

7. Bijlagen

-